13569 _ ئىسلامنىڭ ئەركانلىرى

سۇئال

بىزگە ئىسلامنىڭ ئەركانلىرىنى شەرھىيلەپ بىرىشىڭلارنى ئۈمۈد قىلىمەن .

تەپسىلى جاۋاپ

مەدھىيە ئاللاھقا بولسۇن .

ئىسلام بەش تۈۋرۈك ئۈستىگە قۇرۇلغان بولۇپ ، ئۇنى پەيغەمبەر(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) : ئىسلام بەش ئۈستىگە قۇرۇلغان : ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق ، مۇھەممەد ئاللاھنىڭ ئەلچىسى دەپ گۇۋاھلىق بىرىش ، ناماز ئۆتەش ، زاكات بىرىش ، ھەج قىلىش ۋە رامىزاندا روزا تۇتۇش دىگەن سۆزى بىلەن شەرھىيلەپ بەردى . [بىرلىككە كىلىنگەن ؛ بۇنى بۇخارىي نەقىل قىلغان ، 8]

ئىسلام ھەم ئەقىدە ھەم قانۇن بولۇپ ، ئاللاھ ۋە ئۇنىڭ ئەلچىسى بىزگە ئۇنىڭدا نىمىنىڭ ھالال ، نىمىنىڭ ھاراملىقىنى ، ئەدەپ—ئەخلاق ۋە گۈزەل پەزىلەتلەرنى ، ئىباەدتلەرنى ، كىشىلەر بىلەن قانداق مۇئامىلە قىلىشنى ، ھەق—ھوقۇقلار ۋە مەجبۇرىيەتلەرنى ، ھەمدە قىيامەت مەنزىرلىرىنى بايان قىلدى . ئاللاھ بۇ دىننى ئەلچىسىنىڭ قولى بىلەن مۇكەممەللەشتۈرۈپ بولغاندا ، ئۇنى قىيامەت قايىم بولغۇچە بارلىق ئىنسانلارنىڭ ھايات يولى بولۇشقا تاللىدى : بىضىن سەلەرنەت دەنەئلارنى صىتىن قەلدىم،سەلەرنىڭ داستىخان): 3] قەلدىم،سەلەرضىة نئمەتەمنى تاماملەدىم، خامسلام دەنەنى سەلەرنەت دىنەئلار بولدشقا تاللەدىم . [مائىدە(داستىخان): 3] ۋە بۇ ئىسلام ئەركانلىرى ۋە ئۇنىڭ ئاساسى ئۇللىرى :

بىرىنچى ئەركان : ئىككى گۇۋاھلىق سۆز :

يەنى ، ئاللاھ يىگانە ھالدا پەرۋەردىگار ، پادىشاھ ، ئىدارە قىلغۇچى ، ياراتقۇچى ۋە رىزىق بەرگۈچى دەپ ئىشىنىش . ھەمدە ئاللاھ ئۆزىگە مۇقەررەرلەشتۈرگەن بارلىق گۈزەل ئىسىم ۋە سۈپەتلىرىنى مۇقەررەرلەشتۈرگەن بارلىق گۈزەل ئىسىم ۋە سۈپەتلىرىنى مۇقەررەرلەشتۈرۈش ، ھەمدە ئاللاھ بىردىنبىر ئىبادەت قىلىنىشقا ئەڭ لايىق دەپ ئىشىنىش . ئاللاھ مۇنۇ ئايەتتە دىگەندەك : «الله ظاسمانلارنى ۋة يةرنى ظأرنةكسىز ياراتقدْحىددْر،اللە نىت خوتدْنى يوق تدرسا،قانداقمدْ بالىسىم بولسدْن؛ھةممة نةرسىمنى الله ياراتقان،ھةممة نةرسىمنى الله ظوبدان بىلىنىدىدىدر،اللە دىن باللە ياراتقان،ھةممة نةرسىمنى اللە ياراتقان،ھةممة نةرسىمنى ياراتقدْحىددْر،ظدْنىتىغا ظىبادةت قىلىتىلار ظدْ ھةر نةرسىمنىة ھامىيددْر .»

ئىككىنچى ئەركان ناماز:

يەنى ، ئاللاھ ھەر بىر ئەقلى ھوشى بار ، بالاغەتكە يەتكەن مۇسۇلمانغا بىر كېچە_كۈندۈزدە بەش نامازنى پەرىز قىلدى دەپ ئىشىنىپ ، ئۇنى پاكىز ھالەتتە ئادا قىلىپ ، ھەر كۈنى پەرۋەردىگارى ئالدىدا پاكىز ھالدا تۆۋەنچىلىك ۋە بىچارىلىك بىلەن تۇرۇپ ئۇنىڭ نىئېمەتلىرى ئۈچۈن تەشەككۈر ئېيتىدۇ ، ئۇنىڭ سېخىيلىقىدىن(پەزلىدىن) سورايدۇ ، گۇناھلىرىدىن كەچۈرۈم سورايدۇ ھەمدە ئۇنىڭدىن جەننەتنى سورايدۇ ، دوزاختىن ساقلىشىنى تىلەيدۇ .

بىر كېچە_كۈندۈزدە پەرىز قىلىنغان نامازلار بولسا بەش ناماز بولۇپ ، ئۇلار بامدات ، پېشىن ، ئەسىر ، شام ۋە خۇپتەندىن ئىبارەت . ۋە يەنە كېچە نامىزى (تەھەججۇد نامىزى) ، تەراۋىھ نامىزى ، ئىككى رەكەت چاشگا نامىزى ، ۋە باشقا سۈننەت نامازلار بار .

ناماز مەيلى پەرىز ياكى سۈننەت بولسۇن ، ئۇ بىر كىشىنىڭ بارلىق ئىشلاردا يالغۇز ئاللاھقا يۈزلەنگەنلىكىنىڭ نامايەندىسى بولىدۇ . ئاللاھ بارلىق مۇئىمىنلەرنى ئۇنى جامائەت بولۇپ داۋاملىق ئادا قىلىشقا بۇيرۇپ : نامازلارنى ، بولۇپمۇ ئەسىر نامىزىنى داۋاملىق ئادا قىلىڭلار (نامازدا باشقىلارغا سۆز قىلماڭلار) . دىدى .

[بەقەرە (ئىنەك) : 238

بىر كېچە_كۈندۈزدە بەش ناماز ھەر بىر مۇسۇلمان ئەر ۋە ئايالغا ۋاجىپ : شىبھعسعزكع،ناماز مأمعنلةرضىة ۋاقتع بةلضعلةنضىةن صىةرز قعلعندع .

[نىسا(ئاياللار): 103]

كىمكى نامازنى تاشلىۋەتسە ئۇنىڭ ئىسلام دىنىدا نىسىۋىسى يوق ، كىمكى ئۇنى قەستەن تاشلىۋىتىدىكەن ئۇ كاپىر . ئاللاھ ئېيىتقاندەك : ئاللاھقا تەۋبە بىلەن قايتىڭلار ، ئاللاھتىن قورقۇڭلار ، نامازنى ئادا قىلىڭلار . مۇشرىكلاردىن بولماڭلار . [رۇم(رىم) : 31]

ئىسلام ئۆزئارا ھەمكارلىق ، قېرىنداشلىق ۋە مۇھەببەت ئۈستىگە قۇرۇلغان بولۇپ ، ئاللاھ بۇ پەزىلەتلەرنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن بۇ نامازلارغا ۋە باشقىلىرىغا يىغىلىشنى (جامائەت بولۇشنى) بىكىتتى . پەيغەمبەر (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق

ئۇنىڭغا بولسۇن)مۇنداق دىگەن : جامامەت بولۇپ ناماز ئوقۇش يالغۇز ئوقۇلغان نامازدىن 27 ھەسسە ئۈستۈن . [مۇسلىم نەقىل قىلغان ، 650]

ناماز مۇئىمىنلەرگە ئېغىر كۈنلەردە ، بالايى مۇسىبەتلەردە ياردىمى بولىدۇ : سةؤر قعلعش , ناماز ظوقدش ظارقعلعق(الله دعن)ياردةم تعلةثلار.ناماز الله دعن قورققدْحعلار(يةنع كةمتةرلعك بعلةن الله غا بويسدْنغدْحعلار)دعن باشقعلارغا هةقعقةتةن مدشةققةتلعك ظعشتدر . [بەقەرە(ئىنەك) : 45]

بەش ناماز خاتالىقلارنى ئۆچۈرىدۇ . خۇددى پەيغەمبەر (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) دىگەندەك : ئويلاپ باقمامسىلەر ، ناۋادا سىلەرنىڭ بىرىڭلارنىڭ ئىشىكى تۈۋىدە بىر دەريا بولسا ، ئۇنىڭدىن ھەر كۈنى بەش قىتىم يۇيۇنسا ئۇنىڭدا كىر قالامدۇ ؟ ئۇلار : " ئۇنىڭدا ھىچقانداق كىر قالمايدۇ . " دىدى . ئۇ : مانا بۇ بەش نامازنىڭ مىسالى . بۇلار ئارقىلىق ئاللاھ خاتالىقلارنى ئۆچۈرىدۇ . دىدى . [مۇسلىم نەقىل قىلغان ، 677]

مەسچىتتە ناماز ئوقۇش جەننەتكە كىرىشكە سەۋەپ . پەيغەمبەر (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) مۇنداق دىگەن : كىمكى مەسچىتكە بارسا ۋە كەلسە ، ئاللاھ ھەر قىتىم ئۇنىڭ بىرىپ –كەلگىنىدە ئۇنىڭغا جەننەتتە بىر ئۆي ھازىرلايدۇ . [مۇسلىم نەقىل قىلغان ، 669]

ناماز بەندە بىلەن ياراتقۇچىنى بىر يەرگە قەملەيدۇ . ھەمدە ئۇ پەيغەمبەرنىڭ خۇشاللىقى ئىدى . قاچانكى ھەرقانداق بىر ئىش ئۇنى قايغۇرتسا ، ئۇ نامازغا يۈزلىنەتتى ۋە پەرۋەردىگارى بىلەن سىردىشاتتى ، ئۇنىڭغا دۇئا قىلاتتى ، ئۇنىڭدىن كەچۈرۈم سورايىتتى ۋە ئۇنىڭ پەزلىنى(سېخىيلىقىنى) سورايىتتى .

تۆۋەنچىلىك ۋە ئاللاھتىن قورقۇش بىلەن ئوقۇلغان ناماز مۇسۇلماننى پەرۋەردىگارىغا يىقىنلاشتۇرىدۇ ھەمدە ئۇنى گۇناھلاردىن ۋە ئەسكى ئىشلاردىن توسۇپ قويىدۇ . خۇددى ئاللاھ ئېيىتقاندەك : ئى مۇھەممەد ، ساڭا ۋەھىي قىلىنغان كىتاپنى تىلاۋەت قىلغىن ، ناماز ھەقىقەتەن ئەسكى ئىشلاردىن ۋە گۇناھلاردىن توسىدۇ . [ئەنكەبۇت(ئۆمۈچۈك) : 45] ئۈچۈنچى ئەركان زاكات :

ئاللاھ ئىنسانلارنى ھەر خىل ئىرق ، بىلىم ، ئەخلاق ، كەسىپ ۋە رىزىق بىلەن يارىتىپ ئۇلاردىن باي ۋە كەمبەغەلنى پەيدا قىلدى . چۈنكى باينى شۈكرى قىلامدۇ –يوق ، كەمبەغەلنى بەرداشلىق بىرەمدۇ ـ يوق دەپ سىنايدۇ .

مۇئمىنلەر – قېرىنداش . قېرىنداشلىق بولسا ھىسداشلىق ، مىھرىبانلىق ، مۇھەببەت ۋە رەھىم ـ شەپقەت ئۈستىگە قۇرۇلغان بولغاچقا ، ئاللاھ مۇسۇلمانلارغا ئۇلارنىڭ بايلىرىدىن ئىلىنىپ ، كەمبەغەللىرىگە قايتۇرۇپ بىرىلىدىغان زاكاتنى پەرىز قىلدى . ئاللاھ مۇنداق دىگەن : ظذلارنعث ماللعرعنعث بعر قعسمعنع سةدعقة ھئسابعدا ظالغعنكع،ظذىعث بعلةن ظذلارنع ضىدناھلعرعدىن صاكلعغايسةن ؤة (ياخشعلعقلعرعنع)كأصةيتكةيسةن،ظذلارغا دنظا قعلغىن، شىبھىسىعزكى،سئنىد دىظايعث ظذلارغا خاتعرجةملعك ظئلىلى كئلعدن . [تەۋبە: 103]

زاكات مال_مۈلۈكنى پاكلايدۇ ۋە ئۇنى ئاۋۇتىدۇ ، روھنى بىخىللىقتىن تازلايدۇ . ھەمدە بايلار بىلەن نامراتلار ئوتتۇرسىدىكى

مۇھەببەتنى كۈچەيتىدۇ ــدە ئۆچمەنلىكنى يوقىتىدۇ ، بىخەتەرلىكنى ئۈستۈنلۈككە ئىگە قىلىدۇ ۋە ئۈممەتكە بەخىت ئىلىپ كىلىدۇ

ئاللاھ نىساب(زاكات كىلىدىغان ئەڭ كىچىك مىقدار) قا ئىگە بولغان ۋە ئۇنىڭغا بىر يىل بولغان ھەر بىر كىشىگە زاكاتنى چىقىرىشنى يەرىز قىلدى . ئالتۇن ، كۈمۈش ياكى باشقا مىتاللار ۋە تاۋارلارنىڭ زاكات نىسبىتى40 تىن بىر . يىزا–ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى ۋە مىۋە_چىۋىلەرنىڭ بولسا ، ئەگەر سۈنئىي ئۇسۇلدا سۇغۇرۇلمايدىغان بولسا 10دىن بىرى . ئەگەر سۈنئىي ئۇسۇلدا سۇغۇرلىدىغان بولسا 10دىن بىرنىڭ يېرىمى . ئۆي ھايۋانلىرى (قوي ، ئۆچكە ، كالا ۋە تۆگە) ھەققىدىكى تەپسىلاتلار فىقهى كىتاپلىرىدا چۈشەندۈرۈلگەن . كىمكى زاكاتنى چىقارسا ئاللاھ ئۇنىڭ ئەسكىلىكلىرىنى ئۆچۈرۋىتىدۇ . ئۇنىڭ مالــ مۈلكىگە بەركەت بىرىدۇ ھەندە ئۇنىڭغا كاتتا ئەجىر ھازىرلايدۇ . ئاللاھ مۇنداق دىگەن : نامازنع ظادا قعلعثلار ،زاكاتنع بئرعثلار، ظأزةثلارظىحىن ظعشلعضةن هةر قانداق ياخشع ظةمةل بولسا، الله نعث دةرضاهعدا ظذنعث ساؤابعنع تاصعسعلةر، الله هةقعقةتةن قعلغان ظةمةلعثلارنع كأربص تذرغذ حعدذر . [بهقهره(ئبنهك) : 110] زاكاتنى بەرمەسلىك ئۈممەتكە ئاپەتلەر ۋە يامانلىقلارنى ئىلىپ كىلىدۇ . ئاللاھ زاكاتنى بەرمىگەن كىشىلەرنى قىيامەت كۈنىدىكى ئەلەملىك ئازاب بىلەن قورقۇتتى . ئۇ مۇنداق دىگەن : « ظالتذن ـ كىمىش يعغعص،ظذنع الله نعث يولعداسةرص قعلمايدعغانلارغا(دوزاختا بولعدعغان)قاتتعق ظازاب بعلةن بعشارةت بةرضعن34.ظذ كبندة (يةنع قعيامةت كبنعدة)ظذ ظالتذن ـ كىمىشلةر جةهةننةمنعث ظوتعدا قعزعتعلعص،ظذنعث بعلةن ظذلارنعث صعشانعلعرع،يانلعرع ؤة دىمبعلعرع داغلعنعدذ. ظذلارغا: بذ سعلةرنعث ظأزةثلار ظبحين يعغقان ظالتذن -كيمشيثلار(سعلةر بذ دنيايعثلاردعكع الله نعث هةققعنع ظادا قعلمعدعثلار). يعفقان ظالتذن_ كىمىشىثلارنعث ۋابالعنع تئتعثلار دئىعلعدذ. » [تەۋبه: 34–35] زاكاتنى كىشىلەرنىڭ ئالدىدا ئاشكارا بەرگەندىن يۇشۇرۇن بەرگەن ياخشى . ئاللاھ مۇنداق دىگەن : سةدعقعنع ظاشكارا بةرسةثلار،بذياخشعدذر،ظةضة ظذنع مةخصع بةرسةثلار ؤة يوقسذللارغا بةرسةثلار،تئخعمذ ياخشعدذر.بذ،سعلةرنعث بةزع ضنناهلعرعثلارغا كةففارةت بولعدن،الله سعلةرنعث قعلغان ظةمةلعثلاردعن خةؤةرداردنر. [بهقهره(ئىنهك): 271] مۇسۇلمان زاكاتنى ئايرىغاندا ، ئۇنى ئاللاھ مۇنۇ ئايەتلەردە تىلغا ئالغان كىشىلەردىن باشقا بىرىگە بىرىشىگە بولمايدۇ : زاكات صةقةت صئقعرلارغا،معسكعنلةرضة،زاكات خادعملعرعغا،دعللعرعنع ظعسلامغا مايعل قعلعش كأزدة تنتذلغانلارغا،قذللارنع ظازات قعلعشقا،قةرزدارلارغا،الله نعث يولعغا،ظعبن سةبعللةرضة بئرعلعدذ،بذ الله نعث

بةلضعلعمعسعدذر،الله(بةندعلعرعنعث مةنصةظةتعنع)ظوبدان بعلضيحعدذر، هئكمةت بعلةن ظعش قعلغذحعدذر.

[تەۋبە: 60]

تۆتىنچى ئەركان رامىزاندا روزا تۇتۇش:

روزا تۇتۇش بولسا روزا نىيىتى بىلەن روزىنى سۇندۇرىدىغان نەرسىلەر : يىمەكلىك ، ئىچىملىك ۋە جىنسىي مۇناسىۋەتتىن تاڭ ئاتقاندىن تارتىپ كۈن ئولتۇرغۇچە پەرھىز تۇتۇشنى كۆرسىتىدۇ .

سەۋىر بىلەن ئىيماننىڭ مۇناسىۋىتى باش بىلەن بەدەننىڭ مۇناسىۋىتىگە ئوخشايدۇ . ئاللاھ بۇ ئۇممەتكە ئازابىدىن ساقلىنىشى ، ئۇ چەكلىگەن نەرسىلەردىن نىرى تۇرۇشى ۋە چىدامچانلىق_سەۋىرگە ئادەتلىنىشى، نەپسىنى تىزگىنلىشى ، مەردلىك ۋە سېخىيلىق، ئۆزئارا ھەمكارلىشىش ۋە ھىسداشلىق قىلىش ، ھەمدە ئۆزئارا رەھىم_شەپقەت قىلىشتا بەسلىشىشى ئۈچۈن يىلدا بىر ئاي روزا تۇتۇشنى پەرىز قىلدى . ئاللاھ مۇنداق دىگەن : ظع مأمعنلةر! (ضىناھلاردىن)ساقلەنىشىغىلار ظىمىن،سىعلةردىن طعلمىعرىكى ظىممةتلةرضىة)روزا صةرز قىلىنىغاندةك،سىعلةرضىغمذ(رامىزان روزىسىع)صةرز قىلىنىدى.

[بەقەرە(ئىنەك): 183]

رامىزان ئىيى كاتتا ئاي بولۇپ ، ئاللاھ ئۇ ئايدا قۇرئاننى چۈشۈرگەن ، ھەمدە ئۇ ئايدا ياخشىلىقلار ، سەدىقىلەر ۋە ئىبادەتلەرنىڭ ئەجرى ھەسسىلىنىدۇ . ئۇنىڭدا قەدرى كېچىسى بار ، ئۇ مىڭ ئايدىن ياخشى . ئۇ ئايدا جەننەت ئىشىكلىرى ئىچىلىدۇ ، دوزاخنىڭ ئىشىكلىرى تاقىلىدۇ ، شەيتانلار باغلىنىدۇ .

ئاللاھ رامىزان ئىيىدا روزا تۇتۇشنى ھەر بىر بالاغەتكە يەتكەن ، ئەقلى ھوشى بار ئەر ۋە ئايال مۇسۇلمانغا ۋاجىپ قىلدى .

ئاللاھ مۇنداق دىگەن : رامعزان ظئيعدا قذرظان نازعل بولنشقا باشلعدع،قذرظان ظعنسانلارغا يئتةكحعدذر،ھعدايةت قعلغذحع ۋە ھةق بعلةن ناھةقنع ظايرعغذحع روشةن ظايةتلةردذر،سعلةردعن كعمكع رامعزان ظئيعدا ھازعر بولسا رامعزان روزعسعنع تنسندن؛كعمكع كئسةل ياكع سةصةر ظىستعدة(يةنع مذساصعر)بولذص(تذتمعغان بولسا،تذتمعغان كىنلةر ظىحىن)باشقا كىنلةردة تذتسذن.الله سعلةرضة ظاسانلعقنع خالايدذ،تةسلعكنع خالعمايدذ،(ظاغزعثلار ظوحذق يىرضةن كىنلةرنعث قازاسعنع قعلعش بعلةن رامعزان روزعسعنعث)سانعنع تولدذرذشنثلارنع،سعلةرنع هعدايةت قعلغانلعقعغا الله نع ظذلذغلعشعثلارنع،(ظننع،(ظننع، ظعنظاملعرعغا)شىكىرقعلعشعثلارنع خالايدذ . [بەقەرە(ئىنەك) : 185]

روزا تۇتۇشنىڭ ئەجرى ئاللاھنىڭ ھوزۇرىدا كاتتىدۇر . پەيغەمبەر(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) مۇنداق دىگەن : « ئادەم بالىسىنىڭ ھەر بىر ئىشى ھەسسىلىنىدۇ ، ھەر بىر ياخشى ئىشقا 10 ھەسسىدىن 100 ھەسسىگىچە ئەجىر

بىرىلىدۇ . ئاللاھ ئېيىتتى : روزا ئۇنىڭ سىرتىدا ، چۈنكى ئۇ مەن ئۈچۈن ، ئۇنىڭ ئەجرىنى ئۆزۈم بىرىمەن . ئۇ ئۆزىنىڭ كۆڭۈل

خاھىشىنى ۋە يىمەك_ئىچمىكىنى مەن ئۈچۈن تاشلايدۇ . [مۇسلىم نەقىل قىلغان ، روزا]

بەشىنچى ئەركان ھەج :

ئاللاھ مۇسۇلمانلارغا ئۇلار قەيەردە بولمىسۇن ، نامازلىرىدا ۋە دۇئالىرىدا يۈزىنى قىلىدىغان بىر قىبلىنى بىكىتىپ بەردى . ئۇ بولسا مەككە مۇكەررەمەدىكى قەدىمىي ئۆي : يىزىثنع مةسجعدع ھةرام تةرةصكة قعلغعن.(ظع مأمعنلةر!)قةيةردة بولماثلار يىزىثلارنع مةسجعدع ھةرام تةرةصكة قعلعثلار. [بەقەرە(ئىنەك): 144]

مۇسۇلمانلار دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىغا تارقالغاچقا ، ھەمدە ئىسلام كىشىلەرنى بىرلىشىش ۋە ئۆزئارا تونۇشۇش ۋە شۇنىڭدەك ياخشى ئىشلاردا ۋە تەقۋادارلىقتا ئۆزئارا ھەمكارلىشىش ، ئۆز ئارا ھەقىقەتنى تەۋسىيە قىلىش ، ئاللاھ تەرەپكە

دەۋەت قىلىش ھەمدە ئاللاھنىڭ دىنى بەلگىلىرىنى ئۇلۇغلاشقا چاقىرىدىغان بولغاچقا ، ئاللاھ ھەر بىر كۈچ ـ قۇدرىتى بار ، ئەقلى ھوشى جايىدا ، بالاغەتكە يەتكەن ھەر بىر مۇسۇلمانغا ئۆزىنىڭ قەدىمىي ئۆيىنى زىيارەت قىلىش ، ئۇنىڭ ئەتراپىدا ئايلىنىش (تاۋاپ قىلىش) ، ھەمدە ئاللاھ ۋە ئۇنىڭ ئەلچىسى بايان قىلغاندەك ئادا قىلىشنى ۋاجىپ قىلدى . ئاللاھ مۇنداق دىگەن : قادعر بولالعغان كەشعلةرىغىث الله ظىدىن ئۆينى)كةبعنى (زعيارةت قىلىشى ظذلارغا صەترز قىلىنىدى.كەمكى ظىمنكار قىلىدىكەن (يەنى ھەجنى تەرك ظىتىدىكەن (يەنى ھائىدىن يەنى ھائىدىن (يەنى ھائىدىن يەنى ھائىدىن (يەنى ھائىدىن دالىلىدىن دالىلىدىن دالىلىدىن دالىلىدىن دالىلىدىن ئۇينى ئائىلىسى) : 97]

ھەج بولسا مۇسۇلمانلارنىڭ بىرلىكى ، كۈچــقۇدرىتى ۋە شانــشۆھرىتى گەۋدىلىنىدىغان مەزگىل بولۇپ ، پەرۋەردىگار بىر ، پەيغەمبەر بىر ، ئۇممەت بىر ، ئىبادەت بىر ۋە كىيىمــكېچەكلەر بىر .

ھەجنىڭ ئۆزىگە خاس ئەدەپ_قائىدىلىرى ، ۋە شەرىتلىرى بار بولۇپ ، مۇسۇلمانلار ئۇنىڭغا رىئايە قىلىشى كىرەك . مەسىلەن

ئەگەر بىر مۇسۇلمان ھەجنى پەرىز قىلىنغان ئۇسۇل بويىچە توغرا ئادا قىلسا ، نىيىتى خالىس ئاللاھ ئۈچۈن بولسا ، بۇ ئۇنىڭ گۇناھى ئۈچۈن كەففارەت بولىدۇ . پەيغەمبەر(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) مۇنداق دىگەن : كىمكى ئاللاھ ئۈچۈن ھەج قىلىپ جىنسىي مۇناسىۋەت قىلمىسا ، ۋە گۇناھ سادىر قىلمىسا ، خۇددى ئانىسىدىن تۇغۇلغان كۈنىدىكىدەك بولۇپ قايتىدۇ .

[بۇخارىي نەقىل قىلغان ، 15210]

شەيخ تۇۋەيجرىنىڭ «ئىسلام دىنىنىڭ ئاساسلىرى» ناملىق كىتابىدىن ئارىيە بىلەن ئاخىرلاشتى.

تۈلۈك تةقؤادارلعقتذر. ظع ظةقعل ظعضعلعرع!ماثا تةقؤادارلعق قعلعثلار. [بەقەرە(ئىنەك): 197]